

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΜΑΡΙΝΟ ΜΟΡΕΤΤΙ

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Το φθινόπωρο κόντευε να τελειώσει...

Στό επάνω πάτωμα ενός διώροφου σπασιού, σε μια άποψη συνοικία της Σάντα-Λουσία, είχε το άπειλό της η Βέρθα Μποργκέζε, μια νεαρή Βενετσιάνικη ζωγράφος. Είχε έρθει στη Νεάπολι, συνδυασμένη από τη μητέρα της. Έπεσε φρέσκο από τη Σικελία, όπου είχαν περάσει το καλοκαίρι τους και τους δυο πρότους μήνες του φθινοπώρου. Η Βέρθα σκόπευε να μείνει στη Νεάπολι κανένα μήνα, να φτιάσει μερικάς πίνακας κ' ύστερα θά ξαναγύριζαν στην πατρίδα τους.

«Άλλοιμονο όμως!... Ύστερα από δυο βδομάδες, η λεπτοκαμωμένη και φιλόσθενη Βέρθα έπερτε βαριά άρρωστη από πνευμονία. Σπαρταμένη, χωρίς να μπορεί καλά-καλά να κουνήσει, πάνω στο κρεβάτι της, έφραζε πού και πού τα βλέμματά της, μέσ' από τα τζάμια του παραθύρου, στην αυλή που διπλανού σπασιού.

Έκείνο το πρωί, φεύγοντας ο γιατρός, ύστερα από τη συνηθισμένη του καθημερινή επίσκεψη, στάθηκε μισρόστα στην κυρία Μποργκέζε και της είπε, ζωρώνοντας με σοβαρότητα τα φρύδια του :

— Όπως πάει η κόρη σας, ένα στά δέκα υπάρχει ελπίδα να ζήσει! Κι' αυτό βέβαια, άν η ίδια θελήσει να ζήσει. Γιατί έβαλε επίμονα στο νού της πως δεν θά γίνει καλά. "Α, δεν ξέρετε, κυρία μου, τι κακό πράγμα είνε η υποβολή στον άρρωστο. Γι' αυτό σάς τονίζω, πως άν πραγματικά της μίτηκε μια τέτοια ιδέα στο μυαλό της, όλα τα φάρμακα του κόσμου δεν θά μωρδούν ποτέ να την κάμουν καλά!

— Καί όμως, γιατίρ μου, άπάντησε η κ. Μποργκέζε, χτες τ' άπογευμα, σ' ένα τρομερό παραλήρημα πυρετού, άκουσα την κορούλα μου να μουμουνίζη πως θέλει να γίνει καλό γράφουρα καλά, για να ζωγραφίση τόν κόλλο της Νεαπόλεως και το λόφο του Βεζυβίου...

— Όστόσο, επρόθεσε ο γιατρός, μείντε ησυχη πως θά κάμω ό,τι μπορώ να προσφέρη ή έπιστημη. Άλλ' όταν ή άρρωστη μας άρχίζει καί μετρωει από τώρα τ' άμάξια που θ' άκολουθήσουν την κηδεία της, τά φάρμακά μου χάνουν τη δύναμή τους.

Όταν έφυγε ο γιατρός, η άπελαισμένη μητέρα έτρεξε άμέσως στο δωμάτιο της άγαπημένης της κόρης. Μπύρε σ' αυτό σιγά-σιγά, πατώντας στις μύτες τών παδιών της, για να μη της τσαρώη τόν ύπνο, μι ή Βέρθα δεν κοιμόταν. Σπαρταμένη κάτω άπ' τά κλισσοπέλασιατά της, με τό πρόσωπο γυρισμένο πός το παράθυρο, μουμουνίζε με μισοδυσημένη φωνή :

— Δάδεκα!...

Και ύστερ' από λίγες σιγαλιές πάλην :

— Ένδεκα!... Δέκα!... Έννεά!...

Όκτώ!... Έπτά!... Η μητέρα της νόμιζε πως ή κόρη της παραλήρησε. Βλέποντας όμως πως ή Βέρθα είχε καρφωμένο τό βλέμμα

της έξω από τό παράθυρο, εκότταξε άνησυχα να ιδη τί ήσαν αυτά που μετρωσε.

Μιά γυνή αιδή εμφανίζον άντιμου και ή άιχρη ενός τοίχου με κόκκινα τοΐδια. Μιά παλιά, γέρικη κληματαριά άνέβαινε ως τη μέση του τοίχου. Η κρούση πωη του φθινόπωρου είχε μαδήσει τά φύλλα της και τά κλαδιά της είχαν άπομείνει σκεδόν γυμνά.

— Τι συμβαίνει, άγαπημένη μου κορούλα; Τ' είν' αυτά που μετράς; τή ρώτησε ή μητέρα της.

— Έξη!... άπάντησε σέ λίγο ή Βέρθα, άνασπενώζοντας βαθεία. "Ω!... πόσο γρήγορα πέφτουν τώρα! Πριν από τρεις μέρες ήσαν καμιά έκατοστή. Μ' έπανε Ξαλίδα να τά μετρώ. Τώρα είνε εικόλο. Νά, πέφτει κ' άλλο, κ' έτσι άπόμειναν πέντε...

— Πέντε; Γιατί δεν λές στη μητερούλα σου τ' είν' αυτά τά πέντε;

— Νά, κίπαξε την άντιζυρή κληματαριά, άποκόπησε ή Βέρθα. Μετρώ πόσα φύλλα άπομείνουν στα κλαδιά της, κάθε φορά που πέφτει κ' από ένα. "Α, τό ξερω πολύ καλά : "Όταν πέσει και τό τελευταίο φύλλο, θά πεθάνω κ' έγώ! "Αλήθεια, μητέρα, δέν σου τάπε ο γιατρός;

— Μά τί λές, Βέρθα μου; Μην άκούω τέτοιες άνοησίες, σέ παρακαλώ. Τί σχέση μπορεί νάχουν τά φύλλα της κληματαριάς με την ίγεια σου; Μην είσαι τρελή! "Ο γιατρός μου είτε σήμερα τό προί πως θά γίνει καλά. Πιέ λίγο ζουμι τώρα κ' άφησε με να πεταχτώ μια στιγμή στον γέρο—Τζάκωμο να σου φέρω λίγο φρεσκο γάλα από τη γίδα του.

— Δέν είνε ανάγκη να μου φέρης πια γάλα, άπάντησε ή Βέρθα, έξουκολωνόντας να κιντάξη πός τό μέρος της κληματαριάς. Νά κ' άλλο ένα φύλλο που πέφτει. Έμειναν τώρα τέσσερα. "Όχι, δέν θέλω να μου δώσης τίποτε καί. Ούτε ζουμι, ούτε γάλα, ούτε φάρμακα! Περιμένο να ιδω και τό τελευταίο φύλλο να πέση, πριν βραδιάσει. Ύστερα θά φύγω κ' έγώ για πάντα...

— Βέρθα μου, άγαπημένη μου κορούλα, πός Θεού, σέ βιαιέτω. Έλα στα σύγκαλά σου!... Άφησε αυτές τις άνόητες σκέψεις σου! Δέν καταλαβαίνεις, χυστή μου, πόσο με άπελάτεις, πόσο μου σπαράζει η καρδιά όταν σ' άκούω να λές τέτοιους παραλογισμούς; Κάμε μου τη χάρη και γύρσε άλλο τό βλέμματά σου. Δέν θέλω να κιντάξης πια αυτά τά παληόφυλλα...

— "Ω, άφησε με, μητερούλα μου, να ιδω και τό τελευταίο φύλλο που θά πέση. Βαρύθηκα να περιμένο και να συλλογήμα. Θέλω να φύγω πια, να με σαρώση κ' έμένα ο άέρας, σαν κ' αυτά τά χλωμά και κορφασιένα φύλλα!...

— Προσάθεσε να κοιμηθή, να ήσυχάζη λίγο τό μυαλό σου, παιδί μου. Έγώ θά πεταχτώ μια στιγμήουλα ως τό γέρο—Τζάκωμο να σου φέρω τό γάλα σου. Θά τού είπω μάλιστα πως σήμερα είσαι καλύτερα, για να εδωρισθηθ κ' αυτός ο καμμένος. Ξέρεις δά πόσο σ' αγαπάς...

***

Ό γέρο—Τζάκωμο ήταν ένας φτωχός ζωγράφος και κατοικούσε σέ κάποιο παραλήρημα που βρισκόταν στο βάθος ενός κήπου, του οποίου ο ιδιο-

Ό γιατρός στάθηκε μπρός στην κ. Μποργκέζε και της είπε ζωρώνοντας τά φρύδια του...

κτητής τὸν εἶχε ἀρήσει καὶ κάθεται ἀπὸ φιλανθρωπία. Ἦτανε πάνω ἀπὸ ἐξήντα χρόνων καὶ ἡ γλυκεῖά του φρουρονομία ἐμοιασε καταπληκτικά σὰν τοῦ Μωϋσῆ τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου.

Ὁς ζωγράφος, εἶχε ἀποτίχει στὴ ζωὴ του. Ἐπὶ σαράντα χρόνια δοῦλενε τὴν κἀμην ἐπιγραφῶν ποικιλοῦ καὶ δὲν κατόρθωνε νὰ τὸ τελειώσῃ ἄνω ἤθελε. Προσπαθεῖσε διαρκῶς νὰ παρουσιάσῃ κ' αὐτὸς κἀτὶ, ἀλλὰ δὲν κατόρθωνε τίποτε.

Χρόνια δὴλόκληρα πέρασαν ἔτσι, στὸ διάστημα τῶν ὁποίων δὲν ἔκανε πορὰ ποῦ καὶ ποῦ καμιά διακόσμηση ἢ καμιά ρεζλίνα. Ἐδρασε τὸ ψυμὶ του ποζάροντας ὡς μοντέλλο σὲ νεαροὺς καλλιτέχνες, ποῦ δὲν εἶχαν ἀρκετὰ χρήματα νὰ πληρώσουν μοντέλλα ἔξ ἑπαγγέλματος. Γι' αὐτὸ καὶ καθόταν σ' ἐκεῖνη τὴν ἀτόμηρη συνοικία τῆς Σάντα-Λουτσιά, στὴ «Σινουαία τῶν Καλλιτεχνῶν».

Ἔτσι τὸν πρωτογνώρισε κ' ἡ Βέρθα. Ποζάρωσε μὰ μέρα στὸ ἀπειλὴ τῆς, γιὰ νὰ κἀμην ἔναντ' ἐπιγραφῶν τοῦ Ἁγίου Ἰαννουαρίου, τοῦ προστάτου τῆς Νεαπόλεως.

Ὁ γέρο-Τζιάζιο, γύρισε μέσα στὴ φτωχικὴ του παράγκα, ποῦ χρησιμοῦσε ταυτοχρόνως καὶ γιὰ ἀποθήκη τοῦ ἰδιοκτήτη τοῦ κήπου, σὰν πραγματικῶς ἐρημίτης. Ἔνα ξύλινο παλινδρομῶδες, ἀνάμεσα σὲ χρυσοβάλεθρα, κἀτὶ μαρούλια ἐπὶ τὸ ροζιομὸ του, ἕνας μουσαμῆς—κατασκευασμένος κ' ἀραχνοαμένος— ποῦ περιέεινε τεταμένους ἐπὶ εἰκοσιπέντε χρόνια νὰ τὸν χρησιμοποιήσῃ ὁ γέρο-Τζιάζιο γιὰ τὸ ἔργο ποῦ δὲν τὸν ἐδόξαζε, καλέτης, πανέλλα, ριχμένα δὴ κ' ἐκεῖ, ἀποτελοῦσαν τὴν ἐπιλόγη τῆς ζωαρῶφας του.

Τὶς ὥρες τῆς ἁγίας του, ὁ φτωχὸς καλλιτέχνης φρόντιζε τὴν γίδα του—τὴ Μπρούνα του, ὅπως τὴν ἐφώναζε— ποῦ τὴν ἀγαποῦσε καὶ τὴν περιποιόταν σὰν πραγματικῶς τὸ θυγάτηρα.

Ὅταν εἶπασε τὴν ἀρρώστειαν τῆς Βέρθας, ὁ γέρο-Τζιάζιο, ποῦ ἦταν ἐνδοσυστημένος καὶ μαγεμένος ἀπὸ τὴν τέχνη τῆς, πῆγε καὶ τὴν ἐπισκέφθηκε. Φεύγοντας κατόπι ἀπὸ κοντὰ τῆς μὲ συντριμμένη τὴν καρδιά—γιατί ὁ Θεὸς νὰ βρασιῆς τὸν ἀγγέλου του;— εἶπε στὴ μητέρα τῆς ἀρρωστίης νὰ πηγαίη κἀτὶ πρὸς τὴν παράγκα του νὰ τῆς δῆν φρέσκο γάλα ἀπὸ τὴ Μπρούνα του.

Ἡ πονεμένη μητέρα τὸν εὐχαρίστησε καὶ τοῦ ἔφραζε ὅπως ἔλεγε ὅταν θὰ γινόταν καλά ἡ Βέρθα τῆς, θὰ τοῦ ἔκανε, ὡς δῶρο, τὸ πορτραῖτο του.

— Κακό κορίτσι! τῆς εἶπε ἡ μητέρα τῆς. Εἶδες πὸς δὲν εἶχες δικηὸν ν' ἀπελιπῆσαι γιὰ τὴ ζωὴ σου ...

Ἐκεῖνο τὸ πρωῖ, πηγαίνοντας ἡ μητέρα τῆς Βέρθας στὴν παράγκα τοῦ γέρο-Τζιάζιο γιὰ νὰ πῆσῃ τὸ γάλα, τὸν βόηθε χρυσωμένον ἀπὸ ἕνα δυνατὸν κρυολόγημα. Μόλις τὴν εἶδε, ὁ φτωχὸς ζωγράφος, ἀδιαφορώντας γιὰ τὴν δική του ἀρρωστίαν, φώτισε ἀμέσως γιὰ τὴν κατάστασιν τῆς Βέρθας.

— Ἄ, σιὸς—Τζιάζιο, —ποῦ ἀπάντησε ἐκεῖνη, ἀναστεναίνοντας βαθεῖα— ὅπως πᾶει, φαίνεται πὸς δὲν θὰ γλυτώσῃ! Ὀλημεριεὶ δὲν κάνει τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ μεταρῶνὰ τὰ φύλλα ποῦ πέφτουν ἀπὸ τὰ κληματιάρα, ποῦ βρισκονται στὴν αὐλὴ τοῦ ἀνεπαίριτον μας σταυτοῦ. Καὶ ἄλλοιομο! δὲν εἶνε μονάχα αὐτὸ: Τῆς πῆγε ἡ πρῆλλη ἰδέα, πὸς ἄνω ἰδῆ νὰ λέφθη καὶ τὸ τελευταῖο φύλλο τῆς κληματιαρῆς, θὰ πεθάνῃ ἀμέσως κ' αὐτὴ!...

— Μὰ τί ἀνοησίες εἶν' αὐτές νὰ νομῆς πὸς θὰ πεθάνῃ, ἐπειδὴ πέφτουν τὰ φύλλα ἀπὸ τὰ κληματιάρα; φώναζε ὁ γέρος ζωγράφος.

— Κι' ὅμως, σιὸς—Τζιάζιο, δὲν ἔροστε πὸς με τρομάζει. Πὸς μοὺ σπαράξει τὴν καρδιά αὐτὴ ἡ ἰδέα ποῦ τῆς καθρόθηκε στὸ μυαλὸ. Καὶ ἔροστε τί μοὺ εἶπε ὁ γιαντοῦ; Πὸς πραγματικῶς μὲ τέτοια ὑποβολή, μπορεῖ νὰ τὴν θανάτωσῃ.

Ὁ γέρο-Τζιάζιο τὴν παρηγοροῦσε καὶ τῆς εἶπε νὰ ἔχη τίς ἐλπίδες τῆς στὸ Θεό.

Ἡ μητέρα τῆς Βέρθας, ἀφοῦ τὸν εὐχαρίστησε γιὰ τὰ παρηγορολόγια του, ἀμῆρισε κοντὰ τῆς τὴν γίδα κ' ἔφραγε.

Ὅταν γύρισε κοντὰ στὴν κἀμην τῆς, ἡ κ. Μπρωκεῖε τὴ βόηθε βυθολοῦν τὸν ὕπνον. Κοιμότανε βαθεῖα καὶ ἤσκει. Στὸ πρόσωπο τῆς ἦταν ἀπλωμένη μὰ ἐλαφρά κλωσίδα κ' ἂν δὲν ἀκούγονταν ἡ ἀνάλαφρη ἀναπνοή τῆς, σιγῶρα θὰ τὴ νομῆς γιὰ πεθαιμένη. Ἡ μητέρα τῆς ἀρρωστίης πλησίασε στὸ παράθυρο γιὰ νὰ κατεβάσῃ τίς κουρτί-

τίστρες τὸν ὕπνον. Φαινόταν σὰν ἀτοκαμιωμένη, σὺν νάχε ἔξαργυρῆσει δὴλόκληρα μερόνυχτα.

Τὸ ἄλλο πρωῖ, ἡ Βέρθα ξάπλωνε κουρτίερὰ ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ. Βλέποντας κατεβασμένες τίς κουρτίερὲς τοῦ παραθύρου, φώναζε τὴν μητέρα τῆς καὶ τῆς εἶπε παραοιητικῶς:

— Ἀνέβασε τίς κουρτίερὲς, μητέρα, σὲ παρακαλῶ. Θέλω νὰ δῶ ἂν ἀπομένει ἀκόμα στὴν κληματιάρα κανένα φύλλο...

Ἡ μητέρα τῆς ὑπάκουσε καὶ πλησίασε στὸ παράθυρο διαστικῶς. Ἀνεβάζοντας ὅμως τίς κουρτίερὲς, ἐμῆνε κατὰπληρητὴ. Παρ' ὅλο τὸν χυνοσπορθῶλο καὶ τὸν ἀγριο ἄερα τῆς περασμένης νύχτας, ἐμῆνε ἀκόμα πάνω στὴν κληματιάρα ἕνα φύλλο. Ἦταν τὸ τελευταῖο. Μαυροφρασιωμένος ἀπ' τὸν κηροῦ, κρημένον κωρωσμένο ἀπὸ τὴν κληματιοῦρα. Ὅταν τὸ δῖερανε ἡ Βέρθα, εἶπε τίς μητέρας τῆς ἀναστεναίνοντας:

— Εἶνε τὸ τελευταῖο φύλλο! Περίμενα πὸς σιγῶρα θάπεψτε κ' αὐτὸ ἀποψὲ τὴ νύχτα. Ἄκουσα τὸν ἄερα ποῦ λυσοσμοῦσε. Μὰ θὰ πῆσῃ σίμερα καὶ μαζί μ' αὐτὸ θὰ πεθάνω κ' ἐγώ...

— Βέρθα μου, ἀγαπημένη μου κορούλα, —τῆς ἀπάντησε ἡ μητέρα τῆς σιωπηλὴ πάνω στὸ μωξίλλο τῆς καὶ χαριδόντης τ' ἀπατὰ μαλιῶ τῆς— χρησὴ μου Βέρθα, ἄφησε λεῖα αὐτὴ τὴν ἰδέα. Δὲν καταλαβαίνεις πὸς μοὺ σπαράζει τὴν καρδιά, ὅταν σ' ἀκούω νὰ λὲς τέτοια πρῶματα...

Ἡ μέρα πέρασε κ' ὡς τὸ βράδυ ἀκόμα ἐξοχωτῶς τὸ μοναχικὸ κληματοφόλλο, κρημιωμένο στὴν κληματιοῦρα. Τῆ νύχτα, ὁ βορῆκὸς φουσκοῦσε πάλι, ἔνω ἡ βορῆκὴ ἔδερε τὰ παράθυρα καὶ τὰ κερά σὺν ποτῶμα ἔφραχαν ἀπὸ τίς σπέρες.

Ὅταν ἐξημέρωσε, ἡ Βέρθα εἶπε τίς μητέρας τῆς ν' ἀνέβασῃ τίς κουρτίερὲς. Κτύπησε ἔξω καὶ εἶδε τὸ κληματοφόλλο στὴ θέσῃ του. Ἡ ἀρρωστίη δὲν πίστευσε στὰ μάτια τῆς. Πὸς δὲν εἶχε πῆσα ὅλη τὴ νύχτα, μ' αὐτὸ τὸν διαδολεμῶνο κηροῦ; Ἦταν ἄραγε αὐτὸ σμῆμάδι τῆς μοῦρας πὸς δὲν θὰ πεθάνῃ;

— Ἦμιον κακὸ κορίτσι, μητερούλα, γύρισε καὶ εἶπε στὴν μητέρα τῆς. Ὁ Θεὸς δὲν ἄφησε νὰ πῆσῃ τὸ τελευταῖο φύλλο τῆς κληματιαρῆς, γιὰ νὰ μοὺ δειχῆ πὸς εἶχα ἄνω να σὲ παρῶνα. Ναι, εἶνε ἄμαρτία νὰ θέλῃ κανεὶς νὰ πεθάνῃ! Φέρο μου τώρα νὰ πῶ λίγο σομῆ. Ἄ, δὲν ἔφραξε πὸς ὄρεξῃ ἔχω!... Ἀλήθεια, θέλω νὰ μοὺ φέρῃς καὶ λίγο κηροῦ Πόρτο. Καὶ ὕστερα, θέλω νὰ μοὺ δώσης μὲ χρένια καὶ τὸ κηροῦ τίμα μου νὰ φράξω τὰ μαλιῶ μου!...

— Κακὸ κορίτσι! τῆς εἶπε ἡ μητέρα τῆς, μωλῶνοντάς τὴν κωιδεῦτα. Εἶδες λοιπὸν πὸς δὲν εἶχες δικηὸν ν' ἀπελιπῆσαι γιὰ τὴ ζωὴ σου!...

Ὅταν τὸ ἀτόμημα ἦθε ὁ γιαντοῦς καὶ εἶδε τὴ Βέρθα, δὲν μπόρεσε νὰ κηρῆν τὴν χαρὰ του ἀπὸ τὴν τόσο ἀποτήκη βελτίωση τῆς ὑγείης τῆς. Φεύγοντας δὲ, ἔφραξε ἀπὸ μισὴ ὥρα, εἶπε στὴν κυρία Μπρωκεῖε, ποῦ τὸν εἶχε συνδόνει ὡς τὴν ἐξῶπορτα:

— Ἡ κἀμην σου ἐσοθῆκε! Θέλει πεῖν δάπια καὶ ὑπερτροφία γιὰ νὰ ἔναλαιωθῆσῃ τίς δυνάμεις τῆς. Μὴν ἀνησυχεῖτε, κυρία, κάθε κίνδυνος ἔξῆλλε! Καὶ τώρα πηγαῖνον βρασιῶν καὶ ἰδο τὸν καιμένον τὸν γέρο-Τζιάζιο. Τὸν ἔροστε, νομῆς, εἶν' ἐκεῖνος ὁ φτωχὸς ζωγράφος. Εἶν' ἀρρωστος κ' αὐτὸς ἀπὸ πνευμονία. Ἦταν λίγο κρυολογημένος, ἀλλὰ σφιγῆθηκε τὴν προχθονεῖαν νύχτα καὶ βῆκε ἔξω με κεῖνη τὴ θεωμῆρια. Ἔτσι ἀπὸ χθὲς τὸ πρωῖ τὸν γύρισε σὲ πνευμονία. Ἄν καὶ ἐπέμενα νὰ μοὺ εἶπῃ ποῦ εἶχε πᾶει τὴ νύχτα καὶ γιὰτὶ σφιγῆθηκε, ἐνὼ ἦταν ἀρρωστος, δὲν θέλησε νὰ μοὺ πῆ τίποτε. Χθὲς τὸ πρωῖ ὁμοῦ ποῦ πῆγα στὴν παράγκα του, βόηκε ἐκεῖ ἕνα φανῶρα ποῦ ἔναβε ἀκόμα, μὰ σκόλα σφηνωμένη στὸν τοῖχο, μερικὰ πανέλλα: καὶ μὰ πᾶλῆτα με πρόδωκε καὶ κίρυνες πλογιές. Ὁ Θεὸς ἔφερε ποῦ εἶχε πᾶει με κεῖνη τὴν νυχτερινὴν κορωμασιωσιῶ!

Κατὰ τὸ σούφουτο, ἡ κυρία Μπρωκεῖε πῆγε στὴν παράγκα τοῦ γέρο-Τζιάζιο, γιὰ νὰ τὸν περαιοηθῇ στὴν ἀρρωστίαν του.

Ἄλλοιομο ὅμως! Ὁ φτωχὸς ζωγράφος βρισκόταν στὴς τελευταῖες του στιγμῆς. Ἐσπλωμένος στὸ ξύλινο παλινδρομῶδες τοῦ ἀγκωμωχοῦσε βαρεῖα, με μάτια μωσοσμομένα. Μόλις τὸν πλησίασε ἡ μητέρα τῆς Βέρθας καὶ τὸν φώτισε τίς κἀμην, τὴν ἀναγῶρισε ἀμέσως. Ὑστερα, ἀιφρῶς εἶπασε πὸς ἡ Βέρθα εἶχε ἀναφῶριε πεῖν κάθε κίνδυνον, ἔφραξε ἕνα βαθὺ στεναγμὸ ἀνακουφιῶσης καὶ τῆς εἶπε με σγναγημένη φωνή:

— Τώρα πεῖν ἄς πεθάνω!...

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

ΤΟ «ΤΑΜΑ ΤΗΣ ΑΝΘΟΥΛΑΣ»

Ρωμάντο τοῦ κ. ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗ.
βγαλμένο ἀπ' τὴ ζωὴ τῶν βλαχῆδων, τῶν ἀντάμηνδων καὶ τῶν ἀλανιάρηδων τοῦ καλησοῦ, καλοῦ καιροῦ.

Ἔρχε βοαδύοσι πεῖν γιὰ καλά, ὅταν ἔλθονε ἡ Βέρθα. Ζήτησε κ' ἔπασ ἕνα φινῆζῆν γάλα κ' ὕστερα ἀπὸ λίγο ἔφραξε ξαναδυ-

